

ARREST VAN HET HOF (Tweede kamer)

17 juli 2014 (*)

„Prejudiciële verwijzing – Recht op gezinshereniging – Richtlijn 2003/86/EG – Artikel 4, lid 5 – Nationale regeling volgens welke gezinshereniger en echtgenoot op tijdstip van indiening van verzoek tot gezinshereniging leeftijd van 21 jaar moeten hebben bereikt – Richtlijnconforme uitlegging”

In zaak C-338/13,

betreffende een verzoek om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU, ingediend door het Verwaltungsgerichtshof (Oostenrijk) bij beslissing van 29 mei 2013, ingekomen bij het Hof op 20 juni 2013, in de procedure

Marjan Noorzia

tegen

Bundesministerin für Inneres,

wijst

HET HOF (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: R. Silva de Lapuerta (rapporteur), kamerpresident, J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot en A. Arabadjiev, rechters,

advocaat-generaal: P. Mengozzi,

griffier: A. Calot Escobar,

gelet op de opmerkingen van:

- M. Noorzia, vertegenwoordigd door L. Binder, Rechtsanwalt,
- de Oostenrijkse regering, vertegenwoordigd door C. Pesendorfer als gemachtigde,
- de Griekse regering, vertegenwoordigd door M. Michelogiannaki als gemachtigde,
- de Europese Commissie, vertegenwoordigd door M. Condou-Durande en W. Bogensberger als gemachtigden,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 30 april 2014,

het navolgende

Arrest

- 1 Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 4, lid 5, van richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging (PB L 251, blz. 12).
- 2 Dit verzoek is ingediend in het kader van een geding tussen M. Noorzia en de Bundesministerin für Inneres (federaal minister van Binnenlandse Zaken; hierna: „Bundesministerin”) over de afwijzing door laatstgenoemde van Noorzia’s verzoek om toestemming tot vestiging met het oog op gezinshereniging.

Toepasselijke bepalingen

Unierecht

- 3 Artikel 4 van richtlijn 2003/86 luidt als volgt:

„1. De lidstaten geven uit hoofde van deze richtlijn, en op voorwaarde dat aan de in hoofdstuk IV en artikel 16 gestelde voorwaarden is voldaan, toestemming tot toegang en verblijf aan de volgende gezinsleden:

- a) de echtgenoot van de gezinshereniger;

[...]

5. Met het oog op een betere integratie en teneinde gedwongen huwelijken te voorkomen, kunnen de lidstaten eisen dat de gezinshereniger en zijn echtgenote een minimumleeftijd hebben, en ten hoogste de leeftijd van 21 jaar hebben, alvorens de echtgenote zich bij hem kan voegen.

[...]”

Oostenrijks recht

- 4 Uit de verwijzingsbeslissing volgt dat in het hoofdgeding de op 1 januari 2006 in werking getreden Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz (Oostenrijkse wet inzake vestiging en verblijf, BGBl. I nr. 100/2005; hierna: „NAG”) van toepassing is.
- 5 In de versie die gold op het moment van de feiten van het hoofdgeding (BGBl. I, nr. 111/2010), bepaalt § 46, lid 4, NAG dat aan gezinsleden van derdelanders onder bepaalde voorwaarden toestemming tot vestiging wordt verleend.
- 6 § 2, lid 1, punt 9, NAG definieert „gezinslid” als volgt:

„Gezinsleden: echtgenoten en minderjarige, ongehuwde kinderen, met inbegrip van adoptie- en stiefkinderen (kernfamilie); dit geldt ook voor geregistreerde partners; echtgenoten en geregistreerde partners moeten op het tijdstip van indiening van het verzoek de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt; leeft in het geval van een meervoudig huwelijk reeds een echtgenoot op het federale grondgebied samen met de gezinshereniger, dan zijn de andere echtgenoten geen gezinsleden die recht hebben op een verblijfstitel.”

Hoofdgeding en prejudiciële vraag

- 7 M. Noorzia, geboren op 1 januari 1989, is een Afghaans staatsburger die op 3 september 2010 om toestemming tot vestiging heeft verzocht met het oog op gezinshereniging met haar echtgenoot, eveneens een Afghaans staatsburger, die op 1 januari 1990 is geboren en in Oostenrijk woont.
- 8 De Bundesministerin heeft dat verzoek bij beslissing van 9 maart 2011 afgewezen op grond dat de echtgenoot van Noorzia op 1 januari 2011 weliswaar 21 jaar was, doch die leeftijd op het tijdstip van indiening van het verzoek bij de Oostenrijkse ambassade te Islamabad (Pakistan) nog niet had bereikt en dat dus niet was voldaan aan een specifieke voorwaarde voor de gezinshereniging.
- 9 De Bundesministerin voerde aan dat de voorwaarde volgens welke de leeftijd van 21 jaar moet zijn bereikt op het tijdstip van indiending van het verzoek, in overeenstemming was met richtlijn 2003/86.
- 10 De verwijzende rechterlijke instantie waarbij Noorzia beroep heeft ingesteld tegen de beslissing van de Bundesministerin, is van oordeel dat artikel 4, lid 5, van richtlijn 2003/86 niet duidelijk vermeldt welk tijdstip als referentiepunt moet worden genomen om te beoordelen of de bij die bepaling ingevoerde minimumleeftijd van 21 jaar is bereikt.
- 11 Daarop heeft het Verwaltungsgerichtshof (hoogste administratieve gerecht) de behandeling van de zaak geschorst en het Hof de volgende prejudiciële vraag gesteld:

„Moet artikel 4, lid 5, van richtlijn [2003/86] aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een [nationale] regeling volgens welke echtgenoten en geregistreerde partners de leeftijd van 21 jaar reeds op de datum van indiening van het verzoek moeten hebben bereikt om te kunnen worden aangemerkt als gezinsleden die recht hebben op gezinshereniging?”

Beantwoording van de prejudiciële vraag

- 12 Om te beginnen dient erop te worden gewezen dat, met het oog op een betere integratie en teneinde gedwongen huwelijken te voorkomen, de lidstaten volgens artikel 4, lid 5, van richtlijn 2003/86 kunnen eisen dat de gezinshereniger en zijn echtgenote een minimumleeftijd, die niet hoger dan 21 jaar mag zijn, hebben alvorens de echtgenote zich bij de gezinshereniger kan voegen.
- 13 Aangezien die bepaling niet vermeldt op welke datum de nationale autoriteiten zich moeten plaatsen om uit te maken of de voorwaarde met betrekking tot die minimumleeftijd is vervuld, wenst de verwijzende rechterlijke instantie in wezen te vernemen of artikel 4, lid 5, van richtlijn 2003/86 aldus moet worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale regeling volgens welke echtgenoten en geregistreerde partners de leeftijd van 21 jaar reeds op het tijdstip van indiening van het verzoek moeten hebben bereikt om te kunnen worden aangemerkt als gezinsleden die recht hebben op gezinshereniging.

- 14 In dat verband dient te worden opgemerkt dat, door niet te nader te bepalen of de nationale autoriteiten, om uit te maken of aan de voorwaarde met betrekking tot de minimumleeftijd is voldaan, de datum van indiening van het verzoek tot gezinshereniging dan wel de datum waarop op dat verzoek wordt beslist, als referentiedatum moeten nemen, de Uniewetgever de lidstaten een beoordelingsmarge heeft willen laten voor zover geen afbreuk wordt gedaan aan de doeltreffendheid van het Unierecht.
- 15 Dienaangaande zij erop gewezen dat de door de lidstaten op grond van artikel 4, lid 5, van richtlijn 2003/86 vastgestelde minimumleeftijd uiteindelijk overeenstemt met de leeftijd waarop volgens de betrokken lidstaat een persoon wordt geacht volwassen genoeg te zijn niet alleen om een hem opgelegd huwelijk te weigeren, maar tevens om ervoor te kiezen zich uit vrije wil in een ander land te vestigen bij zijn echtgenoot om aldaar met laatstgenoemde een gezinsleven te leiden en zich te integreren.
- 16 Tegen die achtergrond moet worden vastgesteld dat een maatregel als aan de orde in het hoofdgeding, volgens welke de gezinshereniger en zijn echtgenoot de vereiste minimumleeftijd moeten hebben bereikt op het tijdstip van indiening van het verzoek, de uitoefening van het recht op gezinshereniging niet verhindert of overdreven moeilijk maakt. Verder doet een dergelijke maatregel niet af aan de doelstelling, gedwongen huwelijken te voorkomen, aangezien kan worden aangenomen dat de betrokkenen, gelet op hun hogere mate van volwassenheid, er minder gemakkelijk toe kunnen worden bewogen een gedwongen huwelijk te sluiten en de gezinshereniging te aanvaarden, wanneer is vereist dat zij op het tijdstip van indiening van het verzoek reeds de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt dan wanneer zij op dat tijdstip nog geen 21 jaar zijn.
- 17 De datum van indiening van een verzoek tot gezinshereniging als uitgangspunt nemen om te beoordelen of de voorwaarde van de minimumleeftijd is vervuld, strookt bovendien met de beginselen van gelijke behandeling en rechtszekerheid.
- 18 Zoals de Oostenrijkse regering heeft opgemerkt, waarborgt het criterium van het tijdstip van indiening van het verzoek de gelijke behandeling van alle verzoekers die zich in chronologisch opzicht in dezelfde situatie bevinden, door te verzekeren dat de slaagkansen van het verzoek voornamelijk afhangen van factoren die verband houden met de verzoeker en niet met het bestuur, zoals de duur van de behandeling van het verzoek.
- 19 Gelet op een en ander moet op de gestelde vraag worden geantwoord dat artikel 4, lid 5, van richtlijn 2003/86 aldus moet worden uitgelegd dat het zich niet verzet tegen een nationale regeling volgens welke echtgenoten en geregistreerde partners de leeftijd van 21 jaar reeds op de datum van indiening van het verzoek moeten hebben bereikt om te kunnen worden aangemerkt als gezinsleden die recht hebben op gezinshereniging.

Kosten

- 20 Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de verwijzende rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen. De door anderen wegens indiening van hun opmerkingen bij het Hof gemaakte kosten komen niet voor vergoeding in aanmerking.

Het Hof (Tweede kamer) verklaart voor recht:

Artikel 4, lid 5, van richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging moet aldus worden uitgelegd dat het zich niet verzet tegen een nationale regeling volgens welke echtgenoten en geregistreerde partners de leeftijd van 21 jaar reeds op de datum van indiening van het verzoek moeten hebben bereikt om te kunnen worden aangemerkt als gezinsleden die recht hebben op gezinshereniging.

ondertekeningen

* Procestaal: Duits.